

Stop zwerfafval

Handleiding Nederlands

Vmbo/havo/vwo

Werkvorm: (Actie)Poster maken over zwerfafval

Doelen:

- De leerlingen denken na over manieren om de hoeveelheid zwerfafval te verminderen en verwerken hun ideeën in een poster.
- De leerlingen stemmen vorm en inhoud van hun poster af op hun doelgroep.

Aansluiting overige vakken:

- Introductie zwerfafval: Zorg dat de leerlingen (delen van) de introductieles hebben gedaan.
- Aardrijkskunde/Mens en Maatschappij: Voor Aardrijkskunde/Mens en Maatschappij hebben de leerlingen een buurtonderzoek gedaan eventueel inclusief een enquête. De gevonden gegevens kunnen de leerlingen gebruiken bij het maken van de posters.

Tijd: tussen de 50 en 120 minuten

Benodigheden:

- Per groepje het werkblad
- Grote vellen papier en schrijfmateriaal
- Computer of ander apparaat

Differentiatie: Er is één werkblad voor vmbo, havo en vwo. Voor havo/vwo zijn er twee extra opdrachten: het schrijven van een adviesrapport en het voeren van een discussie. De instructie voor het schrijven van het adviesrapport staat op het werkblad *Stop zwerfafval*. Hier is een aparte lesbeschrijving bij. Voor de discussie is er alleen een lesbeschrijving, geen apart werkblad.

LESBESCHRIJVING

Introductie (10-20 minuten)

1a. Wanneer de leerlingen nog geen delen van de introductieles hebben gedaan, kies dan een of meerdere werkvormen uit de introductieles om het onderwerp zwerfafval te introduceren.

1b. Wanneer de introductieles wel is gedaan, herinnert u de leerlingen aan de vorige les. Letten de leerlingen naar aanleiding van deze les beter op dat ze geen zwerfafval achter laten? Waarom wel of niet?

2. Wat doe je als je ziet dat een medescholier zwerfafval achterlaat? Hoe kun je hier wat van zeggen zonder vervelend over te komen. Laat de leerlingen hier kort in groepjes over nadenken. Hoe zouden ze zelf benaderd willen worden door een leeftijdsgenoot?

3. Ga naar <http://www.aandeslagmetafval.nl/vo/nederlands> en laat de afbeelding zien.

TIPS:

U kunt deze poster ook bestellen:

<https://webshop.supportervanschoon.nl>

Wat vinden de leerlingen van de tekst op de shirts? Voor wie is de tekst bedoeld? Wat zijn redenen om supporter te zijn van een schoon schoolplein? (Je voelt je dan prettiger, veiliger en opgewekter.)

Kern (30-50 minuten)

De rest van deze les (en eventuele vervolgles en/of als huiswerk) maken de leerlingen in groepjes een poster/presentatie aan de hand van een stappenplan.

Maak duidelijke afspraken over de presentaties en de eventuele beoordeling. Bespreek met de leerlingen aan welke criteria het eindproduct moet voldoen.

TIPS:

Geef leerlingen de mogelijkheid om een ander eindproduct te kiezen. Bijvoorbeeld een rap of korte video. Maak ook dan duidelijke afspraken over de beoordelingscriteria.

Afsluiting (10-20 minuten)

De leerlingen presenteren de posters aan elkaar. Maak wanneer daar nu geen tijd voor is afspraken over de planning van de posterpresentaties.

Er zijn verschillende onderzoeken gedaan naar maatregelen op het gebied van zwerfafval. Laat in de nabespreking de onderzoeksconclusies aan bod komen.

Maatregelen op het gebied van zwerfafval werken het best als er sprake is van:

- Positieve benadering
- Visueel maken gewenst gedrag
- Eenduidige boodschap
- Communicatie op verschillende plekken: op afvalbakken zelf, op route naar afvalbakken, bij ondernemers/bedrijven en op school.

TIPS:

Organiseer een postermarkt waar alle posters tegelijk gepresenteerd worden. De leerlingen lopen in 5 minuten rond en bekijken elkaars posters. Wanneer de tijd voorbij is gaan de leerlingen naar een volgende poster. Bij elke poster blijft iemand van de makers staan om een toelichting te geven. Zorg ook bij een postermarkt voor een klassikale terugkoppeling.

